

25.15x16.23	1	16	עמוד	16	הארץ - כותרת	19.05.2008	14019240-1
192550							

מחקר חדש מאשר את מה שהרפתנים ניחשו מזמן - עגלה שנולדת עם אח תאום תסכול מבעיות פוריות

גורלן העצוב של "הפרות הדפוקות"

יובל אזולאי

המלטות של תאומים, כמחצית מהן - זכר ונקבה. עגלות שנולדו במעי רך כזה, כפי שמעלה המחקר, מושג פעות במהלך ההריון מן ההורמונים של אחיהן התאום וברוב המלטות העגלה יוצאת אילוניית. כ-4,000 אילוניות נולדות בארץ מדי שנה. לדברי אפרים עזרא, איש התאורות מגדלי הבקר בישראל, עתיד העג" לות אינו מזהיר. "לא רק שלפרות אלה יש בעיות פוריות קשות, ברוב המקרים הן גם לא נותנות חלב וכי שהן גדלות הן נחשבות ל'פרה דפוקה'. פרות אלה מסכות הפסדים כלכליים ולכן בסופו של דבר דינן הוא שחיטה", אמר.

את המחקר הוביל הר"ד יהודה ולר, ממינהל המחקר של משרד החקלאות. הר"ד ולר יציג את מלוא ממצאי המחקר היום ומחד, במהלך כנס שנתי למדעי הבקר שמארגנים המחלקה לבקר בשרות ההדרכה של משרד החקלאות, התאחדות מגדלי הבקר ומועצת החלב בירושלים.

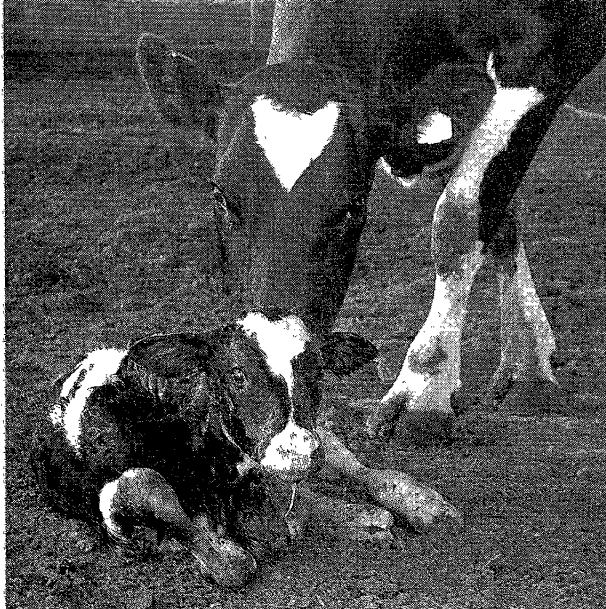
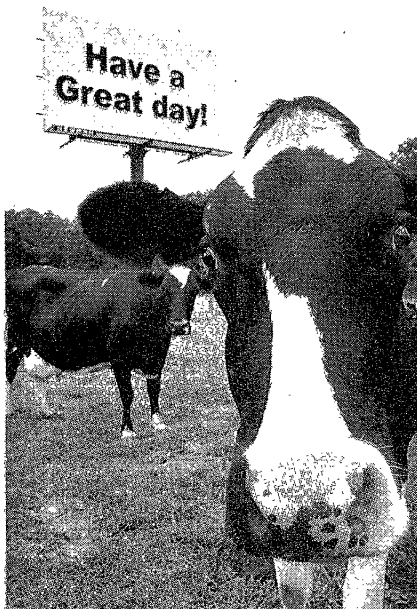
המחקר של הר"ד ולר העלה עוד כי ככל שהפרה פורייה יותר, כך פוחתים סיכוייה להמליט זוגות של תאומים. עם זאת, ככל שהפריה ממליטה יותר בחייה - גוברים הסיכויים שהיא תמליט בעתיד עוד זוגות תאומים. לפי המחקר, לידת תאומים מאותו המין, לרוב לא תסתיים בפגמים או מומים מולדים.

זה שנים שרפתנים רבים בארץ ובעולם מעקמים את אפם כשהם מגלים כי פרותיהם המליטו בשעה טובה תאומים - עגל ועגלה. הניסיון כבר לימד אותם כי כרוובן המורחלט של המלטות אלה, העגלות הן "אילוניות" או בשפת הרפת, "דפרי קות" - הן יסבלו מבעיות פוריות קשות, מתנזכות חלב דלה וגם אם יצליחו להתעבר בבגרותן, גדולים הסיכויים שהן ימשיכו בשושלת המפוקפקת וגם צאצאיהן יהיו, רח"מנא-ליצלן, אילוניות.

מחקר של משרד החקלאות ושל התאחדות מגדלי הבקר שנערך באי חרונה חושף כי 5% מכלל המלטות הבקר הם של זוגות תאומים: ביש"ראל מתרחשות מדי שנה 12,000

140,000 כוסות

- פרה בריאה שוקלת בבגרותה כ-400 ק"ג
- היא מייצרת כ-45 כוסות חלב בכל חליבה וכ-140,000 כוסות בחייה. שהן כ-8,000 ק"ג חלב
- הפרה תעבור הפריה לראשונה בגיל 25 חודשים. הריגה גמטון תשעה חודשים. בחייה היא תמליט בממוצע שלוש פעמים

תצלומי ארכיון אי.פי. הן סולומון

פרות רועות באחו באר"י (מימין), ופרה מונקה את העגל שנולד רק עתה, בישראל. 5% מכלל המלטות הבקר בעולם הם של זוגות תאומים

אחד הממצאים הנוספים שעדי לים מהמחקר הוא שברבים ממקרי המלטת תאומים בבקר אלה נראים זהים כמעט לחלוטין לרבות כתמים על פרוותם, הלוכשים בדיוק את אותה צורה ואפילו גודל.

לטה של אילוניות. כמו כן, בזכות אמצעים מתקדמים כמו בדיקות אולטרה-סאונד ניתן יהיה לבצע מעקבים אחר הריונות מרובי עוב"רים, המהווים סכנה ממשית לפרות בעת ההמלטה", אמר עזרא.

כמעט לכל פרה בארץ אילן יוד"ה הפריית הפרות היא הפריה מלאכותית. בזכות זיהוי המתאם הגנטי, כל רפתן שירצה להפרות את פרותיו יוכל לבדוק לפני כן אם קיים חשש שההריון יסתיים בהמי

המחקר המקיף סקר רשומות של התאחדות מגדלי הבקר ביש"ראל, המתעדות כ-90% מקורותיהן של הפרות בארץ עשרות שנים. בזכות מסד נתונים מתקדם זה, יכולים אנשי התאחדות לכנות